

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Startupy v Česku: vývojové fáze, financování a prostorové chování

Autor práce: Jan Roháč

Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Formální úprava práce je velmi kvalitní. Text neobsahuje téměř žádné pravopisné chyby, překlepy apod. Délka práce je přiměřená vzhledem ke zvolenému cíli a použité metodologii.

Určité výhrady lze mít k jazyku práce a ke členění / přehlednosti textu. Některé použité výrazy jsou vhodné spíše pro publicistický styl a nepatří do odborného stylu požadovaného po diplomové práci (např. „zabiják televizí“, „nespatřit světlo světa“, „neuvěřitelně rychlý“; „není překvapením, že ...“; „čas a finance ... vyhozeny oknem“ nebo „balík peněz“).

Přehlednosti a čtivosti textu by prospělo častější používání odrážek, číslování, podnadpisů nebo alespoň reference na začátku vět typu: „První přístupem je ...“; „Druhá teorie spočívá v ...“ a „Nakonec třetím nejčastějším přístupem je ...“. Příkladem pasáží, kde se čtenář může hůře orientovat je text na str. 18 – 19 následující po větě „Efekt začínajících firem z hlediska regionálního rozvoje je v literatuře nejčastěji sledován ve třech hlavních oblastech.“ nebo text na straně 19 – 20 následující po větě „Vzájemný vztah mezi zaměstnaností a začínajícími firmami je nejčastěji studován ze dvou hlavních perspektiv“.

Některé pasáže textu obsahově příliš nezapadají pod název kapitoly, ve které jsou uvedeny. Příkladem jsou poslední 3 odstavce kapitoly „2.2 Startupy v kontextu regionálního rozvoje“ (na str. 20 – 21), které se věnují problematice získávání znalostí a technologií od startupů ostatními firmami.

Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.)

Podle autora je ambicí diplomové práce přispět k pochopení problematiky startupů a přinejmenším tak posloužit při tvorbě efektivní regionálně-rozvojové politiky podpory startupů. Cílem práce je nalézt a popsat pravidelnosti v chování českých startupů (ve specifikovaných vývojových fázích) působících v segmentu IT a internetu v průběhu jejich vývoje, a to z hlediska cílů, financování a prostorové organizace. Tyto cíle lze považovat za přiměřené, přičemž geografickou relevanci má především cíl týkající se prostorového chování startupů.

Dílčím cílem práce je proto ověřit hypotézu H1, podle níž: existují pravidelnosti z hlediska cílů, kterých chtějí startupy v průběhu jednotlivých fází vývoje dosáhnout.

Ověření hypotézy H2, že existují pravidelnosti z hlediska velikosti finančních prostředků a zdrojů, ze kterých startupy v průběhu jednotlivých vývojových fází finance čerpají, je dalším dílčím cílem této práce.

Třetím dílčím cílem je ověření platnosti hypotézy H3, která zní následovně: existují pravidelnosti z hlediska prostorového chování startupů v průběhu jednotlivých vývojových fází.

Tato práce by dále podle autora měla přispět ke zpřesnění pojmu „startup“ a zkvalitnění metodologie využívané k průzkumu tohoto společenského fenoménu.

Tato výše uvedená struktura cílů, resp. formulace hypotéz je přehlednou osnovou diplomové práce. Této osnovy se autor drží jak v teoretické tak ve výzkumné části, přičemž v závěru práce je potvrzena či vyvrácena platnost každé hypotézy na základě práce s vybraným vzorkem startupů.

Práce s literaturou (teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.)

Autor pracuje se širokou škálou odborné literatury a kriticky diskutuje a hodnotí v ní uváděné závěry. Je patrné, že výběr odborné literatury a další informačních zdrojů autor konzultoval s odborníky na českou startupovou scénu. Za velmi pozitivní lze považovat čerpání z odborné literatury zaměřené nejen na USA, ale také na německé a jiné západoevropské startupové prostředí, které je české realitě v mnoha aspektech bližší.

Metodika práce (vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.)

Zpracování teoretické části diplomové práce zahrnuje rešerše odborné literatury, výzkumných studií a projektů i analýzy datových zdrojů a databází dostupných především na internetu. Autor absolvoval také konzultace s odborníky, kteří znají české startupové prostředí.

V rámci teoretické části práce autor hledá vhodnou definici startupu; zamýšlí se nad vzájemným vztahem mezi startupy a regionálním rozvojem; identifikuje faktory úspěšnosti startupů a blíže se věnuje konceptu Startup Genome. Teoretická část práce se dále zaměřuje na hledání teoretické opory pro předložené hypotézy na základě zahraničních i českých odborných prací. Následuje stručná charakteristika stavu české startupové scény.

Za velmi vhodné lze považovat, že autor stanovuje jasnou definici startupu pro potřeby své diplomové práce a to na základě několika obecně přijímaných definic startupů. Teoretická část je kvalitně a dostatečně detailně zpracována vzhledem ke stanovenému cíli práce i použitým metodám.

V praktické části diplomové práce autor aplikoval kvalitativní a kvantitativní metody výzkumu. Výzkum byl zaměřen na technologické startupy působící v segmentu informačních technologií a internetu. Dotazník se skládal ze 17 otázek, otevřených i uzavřených, jejichž cílem bylo jednak nalezení odpovědí na předložené hypotézy, ale také získání obecné představy o startupech zapojených do dotazníkového šetření. Za účelem získání dostatečného počtu respondentů autor práce vytvořil vlastní webové stránky, kde byl celý výzkum vysvětlen a prezentován. Výzkumu se zúčastnilo celkem 51 startupů. Výše popsanou metodiku lze považovat za vhodnou vzhledem k primárnímu cíli práce, kterým bylo ověření platnosti stanovených hypotéz.

Z metodologického hlediska je problematický nízký počet startupů zařazených do první vývojové fáze „discovery“. Z odpovědí 2 startupů nelze vyvozovat pravidelnosti pro všechny startupy v této vývojové fázi. Autor diplomové práce toto omezení zmiňuje, ale v textu přesto odpovědi této dvojice komentuje v kontextu odpovědí respondentů z ostatních skupin. Vhodné by bylo, doplnit v rámci výzkumu skupinu respondentů o více startupů ve fázi discovery.

Zvýšení kvality výzkumné části práce a zvýšení relevance následně formulovaných závěrů by mohlo být dosaženo citací výsledků jiných výzkumů a analýz, které byly v ČR (či alternativně v zahraničí) vypracovány na témata ověřovaných hypotéz. Tyto analýzy by mohly vhodně doplňovat závěry, ke kterým dospěl autor v rámci vyhodnocení svého dotazníkového šetření.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Úvodem praktické části specifikuje autor startupy, které se zúčastnily dotazníkového šetření, a to z hlediska zakladatelského týmu, který za nimi stojí, či jejich produktového zaměření. Analytická část práce prezentuje výsledky dotazníkového šetření, které jsou strukturovány podle hlavních hypotéz ověřovaných v diplomové práci. Výsledky jsou interpretovány většinou formou tabulek a textového komentáře a jsou obvykle dávány do kontextu s teoretickými podklady i ostatními odpověďmi získanými v dotazníkovém šetření. Autor neopomíná komentovat nedostatky či naopak výhody zvolených formulací vybraných otázek svého šetření.

Dvě výhrady k analytické části práce oponent formuluje výše v posledních dvou odstavcích oddílu „Metodika práce“ tohoto posudky.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

V závěrečné části práce autor formuluje závěry o platnosti, resp. neplatnosti formulovaných hypotéz na základě konkrétních výsledků vlastního šetření. Prezentované závěry lze považovat za dostatečné k potvrzení či vyvrácení výzkumných hypotéz.

Určité výhrady lze mít k formulaci doporučení pro politiku regionálního rozvoje. Těm jsou věnovány pouze dva odstavce na konci závěrečné části práce. Formulovaná doporučení pro regionální politiku zahrnují podporu předávání know-how a rozvoje podnikatelských dovedností, resp. doporučení na doplnění této aktivity přiměřenou finanční podporou startupů. Bylo by vhodné tato doporučení jednak více rozpracovat a odůvodnit, jednak je navázat na zjištění plynoucí z analytické části práce. Vhodné by bylo např. rozdělení doporučení pro regionální politiku podle vývojové fáze startupů (dle klasifikace fází použité v této práci).

Celkové zhodnocení práce (*vr. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Předložená diplomová práce je z formálního, metodologického i odborného hlediska zpracována kvalitně a vhodnými metodami naplňuje v úvodu stanovené cíle. Hlavním přínosem práce je praktický příspěvek ke zkoumání českého startupového prostředí a k analýze chování českých startupů v jednotlivých vývojových fázích. Provázanost teoretické a analytické části práce je vyhovující. Dílčí výhrady lze mít především k přehlednosti a způsobu strukturování textu, k příliš malému vzorku jedné z analyzovaných skupin startupů a k nedostatečně odůvodněným doporučením pro regionální politiku.

Otázky k obhajobě

1. Je podle Vašeho názoru současná praxe našich finančních ústavů v podobě požadavku ručení celým majetkem zakladatele/ů startupu (např. podpis blanko směnky k úvěrové smlouvě) vhodná pro vznik a rozvoj nových startupů?
2. Jaká konkrétní opatření by podle Vašeho názoru měl veřejný sektor (především stát) realizovat, aby zlepšil podmínky pro zakládání a rozvoj startupů v ČR?
3. Je podle Vás žádoucí finanční podpora startupů ze strany veřejného sektoru (ať už formou doplnění investice soukromého investora; poskytnutím záruk či jinou)? Pokud ano, jakými pravidly by tato podpora měla být regulována?

Datum: 15. 5. 2015

Autor posudku: Ing. Mgr. Jakub Mareš